

І ввесь людський рід Він з одного сотворив.
Діяння 17:26

Свічка однієї людини — світло для багатьох.
Талмуд, трактат «Шаббат», розділ Моед

Усі створіння Всевишнього — сім'я Його, і то-
го більше всіх любитиме Аллах, хто здійснить
більше добра для створінь його.
Пророк Мухаммед

Розділ 1

На вулиці за вікном пекарні панують тиша й спокій. За пів години до сходу сонця, коли тендітні пальці світанку вже дотягуються до небокраю, я майже вірю, що є єдиною людиною на землі. Зараз вересень. Від Дня праці минуло півтора тижня. Для маленьких містечок у Верхньому та Нижньому Кейпі на півострові Кейп-Код це означає відсутність туристів. Бостонці замкнули свої літні будиночки на сезон, і на вулицях запанувала атмосфера безлюдності та постійного сну.

Листя на деревах уже починає змінювати колір, і через кілька тижнів воно набуде притлумлених відтінків заходу сонця, однак більшість людей приїздять сюди не для того, щоб подивитися на осіннє листя. Кого воно цікавить, ті попрямують до Вермонту, або Нью-Гемпширу, або до округу Беркшир у західній частині нашого штату, де світ дубів і кленів буде вогненно-червоним та помаранчевим. Але в спокої міжсезоння на Кейп-Коді дні ставатимуть коротшими, піщаний очерет, що розгойдується вітром, стане жовтим; перелітні птахи, які прямують на південь із Канади, відпочиватимуть великими зграями, болота зникнуть в акварельному різнобарв'ї. А я просто спостерігатиму за світом, як завжди, з вікна пекарні «Північна зірка».

Це місце, наш сімейний бізнес, завжди було рідніше для мене, ніж маленький жовтий котедж на березі затоки, у якому я зростала. Не можу згадати час, коли

було інакше. І ось зараз я змушена повернутися в цей дім після розлучення.

Розлучення. Це слово гуде в моїх вухах. Я чую його знову й знову та почуваюся невдахою, доки намагаюся втримати рівновагу, однією ногою відчиняючи дверцята духовки й одночасно жонглюючи двома великими деками з маленькими пирогами з корицею та спостерігаючи за входом до пекарні. Розрізаючи пироги на шматочки, виймаючи деко з круасанами та зачиняючи дверцята духовки стегном, я усвідомлюю дещо: коли ти намагаєшся здобути все й одразу, у тебе завжди зайняті руки. У моєму випадку ця фраза звучить буквально.

Я так воліла зберегти шлюб заради Енні. Я не хотіла, щоб моя дочка зростала, не тямлячи, що відбувається між її батьками, як то було в моєму дитинстві. Я хотіла для неї кращого. Утім, життя не йде за планом, чи не так?

Дзвінок на вхідних дверях теленькає, якраз коли я знімаю пористі масляні круасани з дека. Я дивлюся на таймер на іншій духовці; ванільні кекси будуть готові через шістдесят секунд, а це означає, що я ще трохи затримаюсь у кухні, перш ніж вийти до крамниці.

— Гоуп, — кличе мене низький голос із крамниці. — Ти там?

Я зітхаю з полегкістю. Я хоча б знаю цього клієнта. Однак насправді знаю майже кожну людину, яка залишилась у місті після від'їзду туристів.

— Я вийду за хвилину, Метте! — гукнула я.

Я одягаю кухонну рукавицю, яскраво-блакитну з вишитими по краях кексами, яку Енні подарувала мені торік на тридцять п'ятий день народження, та дістаю ванільні кекси з духовки. Я глибоко вдихаю, солодкий запах на якусь мить переносить мене в дитинство. Моя *tamie* — з французької «бабця» — відкрила пекарню «Північна зірка» шістдесят років тому, за кілька років після того, як переїхала на Кейп-Код із моїм дідусям.

Підростаючи тут, я вчилася пекти в бабусі. Вона терпляче пояснювала мені, як приготувати тісто, чому хліб підходить і як поєднати традиційні та неочікувані інгредієнти для створення кондитерських виробів, які щороку із захопленням описують журналісти «Бостон глоуб» і «Кейп-Код таймз»¹.

Я ставлю кекси на стійку для випічки, а натомість відправляю в духовку два дека з анісовим та фенхелевим печивом. Під ними, на нижній ярус, ставлю партію рогаликів із мигдалевого тіста з есенцією з квітів апельсинового дерева та корицею, кожен в окремій формі з акуратно загнутими краями.

Я зачиняю дверцята духовки й струшую борошно з рук. Глибоко вдихнувши, встановлюю цифровий таймер та виходжу з кухні в яскраво освітлену залу пекарні. Незалежно від того, у якому перебуваю стані, я завжди всміхаюся, проходячи крізь ці двері. Минулої осені ми з Енні пофарбували стіни в пекарні, коли покупців було небагато. Вона обрала рожевий колір та вирішила додати до нього білий візерунок. Інколи здається, що ми живемо всередині величезного кексу.

Метт Гайнз сидить на стільці обличчям до прилавка. Побачивши мене, він підводиться та всміхається. — Привіт, Гоуп, — мовить він.

Я всміхаюся йому у відповідь. У нас із Меттом був роман у старшій школі. Це було дуже давно. Ми розійшлися, оскільки вступили на навчання до різних коледжів. Я повернулася через кілька років зі ступенем бакалавра, незакінченою вищою юридичною освітою, чоловіком та маленькою донечкою. Відтоді ми з Меттом — добрі друзі. Після мого розлучення він кілька разів запрошував мене на побачення, але я з подивом зрозуміла, що ми переросли одне одного. Він був як улюблений старий светр, який більше мені не пасував

¹ *The Boston Globe* — найбільша газета в Бостоні, основний конкурент газети *Boston Herald*; *Cape Cod times* — місцева газета півострова Кейп-Код. (Тут і далі прим. пер.)

та не тішив око. Життя змінює нас, навіть якщо ми не усвідомлюємо цього. Як наслідок, ми не можемо повернути колишні роки. Одначе, здається, Метт цього не розуміє.

— Привіт, Метте. — Я намагаюся говорити невимушено та дружньо. — Хочеш чашечку кави? За рахунок закладу, позаяк тобі довелося чекати.

Чекаю на відповідь, але вже наливаю напій. Я точно знаю, яку каву полюбляє Метт: дві ложечки цукру й одна порція вершків у чашку із собою, яку він випиває дорогою до Банку Кейпу, де обіймає посаду регіонального віце-президента й де мусить почати розбирати документи, перш ніж установу відчинять для клієнтів. Оскільки він працює за два квартали від пекарні, на Мейн-стрит, він заходить раз чи двічі на тиждень.

Метт киває та бере каву, усміхаючись мені.

— Бажаєш іще чогось? — запитую я, указуючи жестом на скляний лоток із випічкою.

Я в пекарні з четвертої ранку, і хоча ще не спекла всього, що хотіла, на прилавку вже достатньо свіжої випічки. Я потягнулася по мініатюрне тістечко, схоже на пиріг, корзинку з лимонно-мигдалевою начинкою зі смаком трояндової води та меду.

— Як щодо тістечка з мигдалево-трояндовою начинкою? — запитую я, простягаючи йому випічку. — Я знаю, що вони твої улюблені.

Він вагається якусь секунду, а потім тягнеться по смаколик. Відкушує шматочок і заплющує очі.

— Гоуп, маєш природжений талант, — говорить Метт із повним ротом, і хоча я знаю, що це комплімент, його слова доїняли мене до живого, бо я ніколи не планувала випікати солодоці.

Не такого життя я хотіла собі, і Метт знає про це. Та моя бабуся захворіла, мама померла, і в мене не залишилося вибору.

Я не звертаю уваги на його слова й вдаю, ніби вони не діткнули мене. Аж тут Метт каже:

— Слухай. Насправді я прийшов так рано, щоб поговорити з тобою. Маєш секунду, щоб вислухати мене? Раптом я помічаю, що його усмішка стримана. Я дивуюся, що раніше цього не помічала.

— Ем... — озирваюся на кухню.

Пирого з корицею вже невдовзі будуть готові, але маю кілька хвилин до того, як спрацює таймер. О такій ранній порі тут більше нікого немає. Я знизую плечима.

— Гаразд. Але в мене є лише хвилинка.

Я наливаю собі чашечку кави — чорної, це моя третя порція за ранок — та сідаю на стілець навпроти Метта. Я спираюся на стіл і готуюся до того, що Метт знову запрошуватиме мене на побачення. Я не впевнена, що сказати, адже протягом усіх цих років повністю зосереджувалася на чоловікові та дочці й втратила майже всіх друзів. І хай як егоїстично це звучало, я не хотіла втрачати ще й Метта.

— То в чім річ?

Позаяк він робить паузу, перш ніж заговорити, мені здається, що щось трапилося. Можливо, у мене склалося таке враження, тому що останнім часом я звикла до поганих новин. Рак у мами. Недоумство бабусі. Мій чоловік, який вирішив, що більше не хоче бути моїм чоловіком. Тому я здивована, коли Метт запитує:

— Як Енні?

Я пильно дивлюся на нього. Моє серце раптово починає калатати в грудях, я починаю думати, чи знає він щось таке, чого не знаю я.

— А що? Що сталося?

— Я просто запитав, — швидко відповідає Метт. — Я просто намагаюся бути ввічливим. Підтримую розмову.

— О, — кажу я полегшено, оскільки він не виявився вісником, який приніс лихі новини.

Я б не здивувалася, якби мені сказали, що моя дочка скоїла щось безглузде на кшталт магазинної крадіжки

чи створення графіті на будівлі середньої школи. Відтоді, як ми з її батьком розлучилися, вона була різною: нетерпляча, нервова та зла. Не раз я обшукувала її кімнату, хоча розуміла, що це неправильно. Я думала, що знайду в неї цигарки або наркотики, але наразі єдиним доказом того, що моя Енні змінилася, була її постійна готовність до сварки.

— Вибач, — кажу я Метту. — Я все ще чекаю, що щось піде не так.

Він відводить погляд.

— Може, повечеряємо? — запитує він. — Ти, я й Енні в «У Роба» знову, ти не проти?

Я киваю. Я та мій колишній поділяємо опіку. Домовленість, яка мене зовсім не тішить, адже я вважаю, що через неї поведінка Енні така нестабільна.

— Не знаю, Метте, — кажу я. — Думаю... — Я намагаюся дібрати правильні слова, щоб не завдати йому болю. — Я думаю, що, можливо, ще зарано, розумієш. Розлучення відбулося не так давно, і Енні досі важко його переживає. Гадаю, буде краще, якщо ми просто...

— Це просто вечеря, Гоуп, — перериває мене Метт. — Я не пропоную тобі вийти за мене заміж.

Раптом я зашарілася.

— Звісно, ні, — бурмочу я.

Він сміється й торкається моїх рук.

— Розслабся, Гоуп.

Він бачить, що я вагаюся, злегка всміхається та промовляє:

— Тобі ж треба їсти. Що ти на це скажеш?

— Так, маєш рацію, — погоджуюся я.

Цієї миті вхідні двері до пекарні відчиняються й заходить Енні з рюкзаком на плечі. Вона в темних окулярах, попри те що сонце ще навіть не зійшло. Вона зупиняється на хвилю, дивиться на нас, і я відразу розумію, про що вона думає. Я відтягую руки від Метта, але вже занадто пізно.

— Чудесно, — завважує вона.

Вона різко знімає окуляри й відкидає своє довге і хвилясте світло-русяве волосся за плече, спопеляючи нас поглядом, що робить її сірі очі ще лютішими, ніж зазвичай.

— Якби я не зайшла, ви б кохалися просто тут?

— Енні, — кажу я. — Усе не так, як може здатися на перший погляд.

— Ну й нехай, — бурмоче вона.

Це її нова улюблена фраза.

— Не будь грубою з Меттом, — кажу я.

— Ну й нехай, — повторює вона, закочуючи очі, щоб підкреслити свої слова. — Я буду в задній кімнаті. Тому можете й далі робити те, що робили, хай там що.

Я безпорадно дивлюся, як дочка проходить через подвійні двері, що ведуть у кухню. Я чую, як вона кидає свій рюкзак на прилавок, тому що миски з неіржавкої сталі, які я там тримаю, грюкають під його вагою. Я здригаюся.

— Пробач, — кажу я, розвертаючись до Метта. Він дивиться в напрямку, у якому зникла Енні.

— Вона ще та штучка, — озивається він.

Я змушую себе всміхнутися.

— Діти.

— Правду кажучи, я не знаю, як ти з цим справляєшся, — промовляє він.

Я стримано всміхаюся йому. Я можу сердитися на свою дочку, але він не має на це права.

— Просто їй зараз нелегко, — відповідаю я. Підводжусь і дивлюся в бік кухні.

— Вона тяжко переживала розлучення. І ти ж пам'ятаєш сьомий клас. Це один із найважчих років у школі.

Метт також підводиться.

— Але ти дозволяєш їй розмовляти з тобою таким тоном...

У моєму животі наче щось стиснулося.

— Бувай, Метте, — прощаюся я, стиснувши щелепу аж до болю.